

LITERATURA

L'escriptor Emigdi Subirats ens mostra els 'tretze cops imperfectes' de Gerard Vergés

Jugant amb el nom d'una de les obres del tortosí, el campredonenc ens apropa tretze facetes diferents del literat més enllà de la del poeta, per tal de fer una aproximació global a la seua figura. Ha traduït l'únic conte que coneix de l'autor i hi ha inclòs els primers quatre articles publicats en català

Tortosa Andrea Capilla

"Gerard Vergés és tot un univers a descobrir". L'escriptor campredonenc Emigdi Subirats s'apropa per cinquena vegada a la figura i obra del literat tortosí, en l'acabat de publicar *Gerard Vergés, tretze cops imperfecte*. Un títol que no és casual. Jugant amb *Tretze biografies imperfectes* del mateix Vergés -obra amb què va guanyar el premi Josep Pla el 1985-, Subirats ha volgut apropar tretze facetes del literat més enllà del seu vessant poètic. **"Quan parlem de Vergés, l'acompanyem de la paraula poeta. El que he fet és una aportació més global de la seua figura, reivindicant-lo des d'unes facetes de literat molt importants"**, detalla.

Així, a través de les pàgines del llibre, podem conèixer el Gerard Vergés analista literari i musical, el biògraf narrador, l'historiador de l'art, l'articulista i columnista, el cronista de viatges, el traductor, el gastrònom i el retratista del paisatge, l'apotecari i el poeta alquimista; així com els seus mites literaris i la seua relació amb ells, com Carles Riba, Jacint Verdaguer, Shakespeare, T.S. Eliot, les llums i ombres amb Sebastià Juan Arbó. I mentre ens desgrana tots estos aspectes, Subirats divaga i **"parlo d'un seguit d'aportacions culturals, que era el que feia Vergés amb el seu estil narratiu"**.

Així, a través de l'obra de Subirats, coneixem que Vergés considerava Shakespeare **"un dels més grans li-**

Este dilluns va presentar-se el llibre d'Emigdi Subirats al Forn de la Canonja.

terats de la història de la literatura", i l'amor-odi que tenia a Jacint Verdaguer, **"el gran poeta èpic de la literatura catalana"**, de qui, en canvi, afirmava que **"la seua poesia popular no valia res"**. Emigdi Subirats descriu el literat tortosí com una persona molt exigent i crítica, per això va escriure poques obres, però totes de gran qualitat.

El campredonenc també afegix que, per al literat tortosí, Carles Riba era **"el poeta més important de la literatura catalana i un dels més forts del segle XX d'Europa"**; amb qui s'enviava cartes i tenia una certa relació d'amistat. A més, que el pare de Riba fos de Tortosa va ser un as-

pecte que Vergés no va passar per alt. **"De fet, l'any 1959, quan va morir Carles Riba, la primera esquila mortuòria publicada en 20 anys en llengua catalana va ser a la revista Geminis"** -impulsada per Vergés i Jesús Massip.

Al llarg del llibre també s'explica la picabaralla de Vergés amb Sebastià Juan Arbó, a qui primer admirava molt perquè va ser **"l'escriptor de les Terres de l'Ebre que va sortir del clot; és a dir, se'n va anar a Barcelona i va triomfar"**, però amb qui temps més tard va tenir una disputa. I és que Arbó va publicar un article a *La Vanguardia* en què deia que mentre que hi havia ciutats a Castella la

"No hi ha cap altre escriptor als Països Catalans amb una defensa més clara del català."

Emigdi Subirats

Veia -com es deia durant el franquisme la zona de Santander i Burgos, entre d'altres- on podien trobar-se castells, a ciutats com Tortosa hi havia cartells que anunciaven castells que no existien. Això va suscitar un enfrontament entre Arbó i Vergés i Massip, perquè el primer **"havia ultratjat Tortosa"**. Esta rivalitat entre pobles va culminar amb els dos últims dient que **"un article així, no més podia ser escrit per un rapitenc criat a Amposta"**.

Però més enllà d'explicar estes relacions amb diferents personatges, també s'hi inclou el vessant de **"l'home de l'anècdota"** i les diferents aportacions culturals que feia en les seues obres, sovint, de **"personatges de segona fila, de pintors, de museus singulars, de ciutats que no coHocariem ni al mapa. Això és una de les grandeses del que va escriure"**, determina el campredonenc. En el nou llibre, Subirats també ha traduït **"l'únic conte que conec de Gerard Vergés, publicat l'any 1957 a Geminis"**, que ha titulat *El violí del xiquet Joan*.

A més, també s'hi han incorporat els únics quatre articles que va publi-

car el literat tortosí entre 1961 -quan va deixar de publicar-se *Geminis*- i 1981, que van correspondre a la seua etapa de 'silenci'. Segons Subirats, **"van ser els primers articles en català, i posteriorment a estos ja no va canviar mai més de llengua"**. De fet, afegix **"difícilment hi ha un altre escriptor arreu dels Països Catalans que faça una defensa més clara i contundent de la llengua catalana com ho feia Vergés, que considerava que qualsevol escriptor que no conreava el català publicava falsedats"**.

Este passat dilluns, va presentar-se este llibre en el marc dels Di·llums d'Arts al Forn, la trobada mensual cultural que es fa al Forn de la Canonja, una data assenyalada, ja que coincidia amb el quarantè aniversari de l'atorgament del premi Carles Riba a Gerard Vergés, pel poemari *L'ombra rogenca de la lloba*. L'acte va comptar amb el mateix menú que va servir-se el 1981 -meló amb perrill i fricandó-, i van assistir-hi més d'una vuitantena de persones. Tant esta ocasió com la del passat mes de novembre, quan va presentar-se l'obra a Campredó, **"van ser una reivindicació molt gran de la seua figura: la gran festa vergesiana"**.

I com que per a Subirats Vergés és una font inesgotable, ja està pensant en el següent projecte. **"M'agradaria fer un relat de les seues aportacions culturals en només dos o tres llibres; si no, em quedaria excessivament llarg"**, afegix entre rialles. ■